

Мазурик Р.В.

к.ю.н.,

*здобувач наукового ступеня доктора юридичних наук
Університет митної справи та фінансів*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОКУРАТУРИ

Вступ. Прокуратура України становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому законом, здійснює встановлені Конституцією України функції з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави. Наведене визначення міститься в Законі України «Про прокуратуру» і в ньому сформульована лише загальна мета функціонування системи органів прокуратури. Більшою мірою поняття прокуратури розкривається через функції, визначені у Конституції України. Враховуючи напрями діяльності, прокуратура є правоохоронним органом до виключної компетенції якого віднесено підтримання публічного обвинувачення в суді; організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку; представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом. Сучасний стан організації та діяльності органів прокуратури потребує удосконалення, про що свідчить низький рівень довіри громадян до органів прокуратури в цілому та об'єктивні потреби реформування регіональних прокуратур, створення якісно нової моделі організації та діяльності прокуратури з використанням найкращого міжнародного досвіду та здобутків доктрини адміністративного права.

До актуальних питань, які потребують вирішення на рівні регіональних прокуратур, слід віднести: високу ступінь бюрократизації діло-

водства в регіональних прокуратурах; значну кількість структурних підрозділів (управлінь та відділів), які фактично здійснюють наглядові функції щодо діяльності місцевих прокуратур, порушуючи принцип незалежності та процесуальної самостійності прокурорів; відсутність сталої та прогнозованої кадрової політики, що обумовлено існуючим порядком призначення та звільнення прокурорів з адміністративних посад; низький рівень матеріально-технічного забезпечення, що знижує ефективність реалізації визначених Конституцією України функцій прокуратури; інші проблемні питання реалізації функцій прокуратури на регіональному рівні, пов'язані із прогалинами в національному законодавстві.

Вирішення зазначених питань має відбуватися за результатами ґрунтовних доктринальних досліджень адміністративно-правових засад організації та діяльності регіональної прокуратури, які мають створити теоретико-методологічну основу для проведення реформи прокуратури на регіональному рівні, визначити основні принципи такого реформування та сформулювати фундаментальну концепцію нової моделі організації та діяльності регіональної прокуратури.

Методологія даного дослідження ґрунтується на органічному поєднанні філософських, загально-наукових та спеціально-юридичних методів дослідження. Серед загальнонаукових методів дослідження застосовуються прийоми логічного методу (аналіз, синтез, дедукція та індукція), аксіоматичний, системний та структурно-функціональний

методи тощо. Із спеціально-юридичних методів більшою мірою використовуються методи юридичної логіки та метод юридичної догматики (як різновид аксіоматичного методу), а також метод юридичного моделювання.

Питання адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності правоохоронних органів досліджуються в роботах відомих фахівців у сфері адміністративного права, серед яких роботи О. Агеєва, М. Віхляєва, С. Гусарова, Р. Калюжного, Т. Коломоєць, О. Кузьменко, Д. Лученка, П. Лютікова, Р. Мельника, О. Миколенка, Д. Приймаченка, Ю. Севрука, С. Стеценка, В. Сухоноса, М. Тищенко, Н. Холодницького, А. Школика та інших вчених-адміністративістів.

Актуальні питання адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності органів прокуратури досліджували в своїх працях такі відомі науковці як О. Агеєв [1], М. Івчук [2], О. Іщук [3], С. Кулинич [4], В. Миколенко [5], Є. Попович [6], В. Сухонос [7], В. Шуба [8], М. Якимчук [9] та інші відомі науковці. Із останніх досліджень слід відзначити роботи присвячені адміністративно-правовому забезпеченню реформування національної прокуратури, серед яких праці Ю. Чаплинської [10], П. Шаганенко [11], С. Циганка [12], О.О. Баганця [13], В.В. Карпунцова [14]. Проте актуальні питання адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності регіональної прокуратури ще не були предметом окремого дослідження, що актуалізує необхідність доктринального аналізу зазначеної теми.

Постановка завдання. Метою наукової публікації є дослідження актуальних питань адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності регіональної прокуратури в умовах реформування всієї національної системи органів кримінальної юстиції.

Результати дослідження. Адміністративно-правове забезпечення організації та діяльності регіональних прокуратур здійснюється за допомогою нормативної основи, яку складають чинні закони та підзаконні норматив-

но-правові акти, а також апарату управління Офісу Генерального прокурора та регіональних прокуратур. Основним правовим засобом забезпечення реалізації окремих функцій прокуратури є накази Генерального прокурора, якими детально регламентується порядок безпосередньої діяльності прокурорів, їх взаємодії з органами прокуратури вищого рівня, іншими правоохоронними органами тощо. Слід відзначити, що більшість наказів була прийнята ще до ухвалення Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» від 19 вересня 2019 р. [15], а тому потребують приведення у відповідність до чинного законодавства.

Таким чином, адміністративно-правова основа організації та діяльності регіональних прокуратур потребує оновлення та удосконалення, з урахуванням наявних проблем в адміністративно-правовому забезпеченні реалізації окремих функцій прокуратури.

Конституція України містить вичерпний перелік функцій прокуратури: підтримання публічного обвинувачення в суді; організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку; представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом [16].

У ч. 3 ст. 3 Закону України «Про прокуратуру» прямо визначено, що на прокуратуру не можуть покладатися функції, не передбачені Конституцією України [17], тому в першу чергу у відповідність до Основного Закону має бути приведений чинний Закон України «Про прокуратуру».

Основною проблемою реалізації прокурорами функцій організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням є відсутність дієвих правових інструментів впливу прокурора як процесуального керівника на слідчих, насамперед, Національної поліції,

які безпосередньо здійснюють досудове розслідування. Вказівки, які надає прокурор слідчому в рамках певного кримінального провадження часто не виконуються, ігноруються слідчим або виконуються несвоєчасно. Причиною такого становища є відсутність реальної відповідальності слідчого за невиконання передбачених КПК України вказівок прокурора як процесуального керівника у кримінальному провадженні. Листи-зауваження щодо неналежного виконання слідчим своїх службових обов'язків надсилаються до керівництва органів досудового розслідування (слідчих управлінь) з метою вжиття заходів дисциплінарного впливу, проте через брак кадрів у слідчих підрозділах їх керівництво не ставить питання про застосування таких дисциплінарних стягнень як пониження у спеціальному званні на один ступінь, попередження про неповну службову відповідність або звільнення з посади слідчого, а в більшості випадків обмежується зауваженням або оголошенням догани. Таким чином, слідчий відчуває повну безкарність за невиконання або неналежне виконання своїх безпосередніх службових обов'язків, передбачених, зокрема, і Кримінальним процесуальним кодексом України. Таким чином, єдиний інструмент процесуального впливу прокурора на слідчого є малоефективним. Його реалізація по суті залежить від добросовісності слідчого та його особистої мотивації.

Актуальною проблемою реалізації прокуратурою функції організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням є високий рівень бюрократизації кримінального процесу, необхідність обробки великих обсягів інформації та паперових носіїв, які часто носять інформаційно-довідковий характер або відображають формальні аспекти взаємодії між прокурором та органами досудового розслідування (супровідні листи, вказівки, постанови про призначення або зміну групи прокурорів тощо). Нагромадження паперових носіїв ускладнює пересилання кримінальних проваджень та ознайомлення з

їх змістом, на що витрачається значна частина робочого часу прокурора. Крім того, рух паперових документів обов'язково фіксується в Системі електронного документообігу органів прокуратури (СЕД) із завантаженням сканованих паперових носіїв, що перевантажує мережу та є причиною сповільнення процесів документообігу.

У зв'язку із вищевикладеним, слушною є думка Ю. Севрука про те, що важливим напрямом удосконалення адміністративно-правового забезпечення організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням органами прокуратури є повний перехід на електронний документообіг між органами прокуратури та органами досудового слідства в рамках концепції електронного кримінального процесу з метою оптимізації взаємодії між слідчим та процесуальним керівником, а також забезпечення швидкого та повного обміну інформацією, процесуального оформлення та узгодження необхідних слідчих дій з використанням шаблонів документів та технології цифрового підпису. З метою адміністративно-правового забезпечення зазначеного переходу на електронний документообіг, крім внесення змін до законів, Ю. Севрук пропонує внести відповідні зміни до наказу Генеральної прокуратури України № 27 від 12.02.2019 р. «Про затвердження Тимчасової інструкції з діловодства в органах прокуратури України» [18, с. 7-8].

В цілому доцільно погодитись із такою пропозицією, адже для впровадження в реальну практику концепції електронного кримінального процесу є всі технологічні можливості. В Україні вже активно реалізується проект «Електронний суд», який дозволяє подавати учасникам судового процесу до суду документи в електронному вигляді. Перехід на електронний документообіг в кримінальному процесі дозволить не лише значною мірою скоротити час обміну документами між правоохоронними органами та час опрацювання матеріалів кримінального провадження слідчим і прокурором (з використанням механізмів

мів електронного пошуку та систематизації інформації), але й призведе до значної економії матеріально-технічних та фінансових ресурсів (витрат на папір, заправку принтерів, пересилання та перевезення матеріалів кримінальних проваджень тощо).

В процесі практичної діяльності органів прокуратури виникають проблемні питання реалізації функції представництва інтересів держави в суді органами прокуратури, що зумовлено суттєвими прогалинами у національному законодавстві. Зокрема, надання своєчасної та повної відповіді на запит прокурора залежить від добросовісності (рівня правосвідомості та правової культури) суб'єкта владних повноважень, адже останній фактично не несе будь-якої відповідальності за ненадання інформації чи копій документів органам прокуратури. Стаття 185-8 КУпАП, яка передбачає адміністративну відповідальність за ухилення від виконання законних вимог прокурора, на практиці застосовується у крайніх випадках, адже достатньо складно довести винуватість посадової особи у вчиненні вказаного адміністративного правопорушення і розмір штрафних санкцій є незначним.

Не меншою проблемою є необхідність обґрунтування прокурором у суді наявності підстав для представництва інтересів держави. З цього приводу Велика Палата Верховного Суду у постанові від 26.05.2020 у справі № 912/2385/18 відзначила, що звертаючись до компетентного органу до подання позову в порядку, передбаченому ст. 23 Закону України «Про прокуратуру», прокурор фактично надає йому можливість відреагувати на стверджуване порушення інтересів держави, зокрема, шляхом призначення перевірки фактів порушення законодавства, виявлених прокурором, вчинення дій для виправлення ситуації, а саме подання позову або аргументованого повідомлення прокурора про відсутність такого порушення. Невжиття компетентним органом жодних заходів протягом розумного строку після того, як цьому органу стало відомо або повинно було стати відомо про можливе пору-

шення інтересів держави, має кваліфікуватися як бездіяльність відповідного органу. Розумність строку визначається судом з урахуванням того, чи потребували інтереси держави невідкладного захисту (зокрема, через закінчення перебігу позовної давності чи можливість подальшого відчуження майна, яке незаконно вибуло із власності держави), а також таких чинників, як: значимість порушення інтересів держави, можливість настання невідворотних негативних наслідків через бездіяльність компетентного органу, наявність об'єктивних причин, що перешкоджали такому зверненню тощо. Таким чином, прокурору достатньо дотриматися порядку, передбаченого ст. 23 Закону України «Про прокуратуру», і якщо компетентний орган протягом розумного строку після отримання повідомлення самостійно не звернувся до суду з позовом в інтересах держави, то це є достатнім аргументом для підтвердження судом підстав для представництва. Якщо прокурору відомі причини такого незвернення, він обов'язково повинен зазначити їх в обґрунтуванні підстав для представництва, яке міститься в позові. Але якщо з відповіді зазначеного органу на звернення прокурора такі причини з'ясувати неможливо чи такої відповіді взагалі не отримано, то це не є підставою вважати звернення прокурора необґрунтованим [19].

Актуальним питанням реалізації функції представництва інтересів держави в суді органами прокуратури є необхідність сплати судового збору за подання позову в інтересах держави на загальних підставах, що суперечить самій правовій природі судового збору.

Підсумовуючи вищевикладене, до актуальних питань організації та діяльності регіональних прокуратур слід віднести:

- великий обсяг паперового документообігу, що не зважаючи на впровадження СЕД (системи електронного документообігу органів прокуратури) займає значну частину робочого часу прокурора регіональної (обласної) прокуратури, адже всі документи в паперовій формі дублюються в електронному вигляді та

пересилаються засобами поштового зв'язку, створюючи додаткове навантаження на бюджет регіональної прокуратури;

- суттєве навантаження на прокурорів регіональної прокуратури за різними напрямками роботи у відповідності з розподілом обов'язків, що не дає можливості зосередитись на основних напрямках роботи – підготовці позовів та апеляційних скарг, підготовці до судових засідань тощо, що обумовлено скороченням штатних розкладів регіональних прокуратур та відсутністю посади помічника прокурора;

- обмежені повноваження прокурорів регіональних прокуратур щодо отримання відповідей на запити до органів державної влади та місцевого самоврядування, установ, підприємств та організації незалежно від форми власності, а також можливість отримати пояснення від громадян та представників юридичних осіб тільки за їх згодою (фактична відсутність дієвої відповідальності юридичних та фізичних осіб за невиконання законних вимог прокурора, ненадання відповіді на запити прокурора щодо встановлення підстав для представництва інтересів держави в суді);

- проблему підтвердження підстав для представництва інтересів держави в суді, якщо захист цих інтересів не здійснює або неналежним чином здійснює орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи інший суб'єкт владних повноважень, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, а також у разі відсутності такого органу (актуальна практика Верховного Суду з цього приводу постійно змінюється, що не відповідає принципу правової визначеності);

- необхідність сплати органами прокуратури судового збору на загальних підставах, що не відповідає самій правовій природі судового збору, адже прокуратура фінансується з Державного бюджету України та захищає інтереси держави (повертаючи державі незаконно відчужені земельні ділянки та витрачені бюджетні кошти), крім того, заявлення прокурорами необґрунтованих позовів має місце у виключних випадках;

- проблему взаємодії структурних підрозділів регіональної прокуратури з іншими органами кримінальної юстиції та судами (фактична відсутність дієвої відповідальності слідчих Національної поліції за невиконання вказівок прокурора у кримінальному провадженні; тривалі строки проведення судових експертиз науково-дослідними інститутами судових експертиз та окремими експертами; відсутність системи інформаційних повідомлень прокурорів про відкладення розгляду справи або зняття з розгляду справ з різних причин; відсутність ефективної системи обміну інформацією між структурними підрозділами регіональної прокуратури та підрозділами Державної податкової служби України, Державної митної служби України, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, Державної служби статистики України тощо);

- недоліки в системі взаємодії прокурорів регіональних прокуратур з прокурорами місцевих прокуратур в процесі реалізації передбачених Конституцією України функцій прокуратури (актуальні проблеми контролю виконання завдань та доручень регіональної прокуратури в контексті можливості та доцільності притягнення прокурорів місцевих прокуратур до дисциплінарної відповідальності за невиконання вказаних завдань і доручень або використання механізмів стимулювання сумлінної праці через систему заохочень);

- необхідність реформування апарату регіональних прокуратур, а саме створення в складі регіональної прокуратури Управління забезпечення діяльності керівника обласної прокуратури, яке буде включати: відділ документального та інформаційно-технічного забезпечення діяльності керівника обласної прокуратури; відділ забезпечення взаємодії з іншими органами державної влади, державними підприємствами та установами; відділ контролю виконання наказів керівника обласної прокуратури та реалізації основних функцій прокуратури структурними підрозділами обласної прокуратури, відділ забезпечення

зв'язків із ЗМІ, громадськими інституціями та організації прийому громадян, відділ міжнародного співробітництва та комунікації з міжнародними організаціями.

- необхідність розробки та затвердження нових регламентів регіональних прокуратур, які будуть враховувати результати реформування органів прокуратури, пріоритетні та стратегічні цілі оновленої прокуратури України, останні здобутки доктрини адміністративного права та позитивний зарубіжний досвід у сфері адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності регіональних прокуратур;

- недостатній рівень матеріально-технічного забезпечення регіональних прокуратур комп'ютерною технікою, яка б дозволила забезпечити ефективний електронний документообіг та телекомунікаційний зв'язок з Офісом Генерального прокурора, місцевими прокуратурами, органами Національної поліції та іншими органами кримінальної юстиції та державними службами, інспекціями і агентствами України з метою повного переходу на електронний документообіг, електронний кримінальний процес із застосуванням технології «цифрового підпису» та без дублювання електронних форм документів у паперовому варіанті.

Висновки. Проведене дослідження актуальних питань адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності регіональних прокуратур дозволило сформулю-

Анотація

У науковій публікації досліджуються актуальні питання адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності регіональної прокуратури. Зазначається, що сучасний стан організації та діяльності регіональних прокуратур потребує суттєвого удосконалення, що обумовлено низьким рівнем довіри громадян до органів прокуратури в цілому та об'єктивною потребою реформування прокуратур на рівні областей, створення якісно нової моделі організації та діяльності прокуратури з використанням найкращого міжнародного досвіду та здобутків доктрини адміністративного права.

Аналізуються актуальні питання організації та діяльності регіональних прокуратур в контексті рівня їх адміністративно-правового забезпечення.

Зазначається, що нова модель організації та діяльності регіональної прокуратури повинна включати всі здобутки сучасної доктрини адміністративного права, науки державного управління, враховуючи найкращий міжнародний досвід організації та діяльності прокура-

вати висновок про необхідність оновлення та удосконалення всіх чинних наказів Генеральної прокуратури України в процесі нормотворчої діяльності Офісу Генерального прокурора. По-перше, існує необхідність прийняття наказу Генерального прокурора щодо остаточного переходу на електронний документообіг в органах прокуратури, що сприятиме економії бюджетних ресурсів та удосконаленню процесів обробки інформації. По-друге, існує необхідність внесення змін до чинного законодавства щодо встановлення реальної відповідальності посадових осіб за невиконання законних вимог прокурора, включаючи вказівки слідчому в рамках кримінального провадження та запити прокурора в порядку ст. 23 Закону України «Про прокуратуру». Зокрема, доцільним вбачається посилення передбаченої ст. 185-8 КУпАП адміністративної відповідальності посадових осіб за ухилення від виконання законних вимог прокурора. По-третє, існує потреба розробки інноваційної моделі організації та діяльності регіональної прокуратури, яка буде відображена в оновлених регламентах прокуратур областей.

Наведений в публікації перелік актуальних питань адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності органів прокуратури України в цілому та на регіональному рівні не є вичерпним через постійні зміни національного законодавства та необхідність його удосконалення, що актуалізує проведення подальших досліджень даної тематики.

тури на регіональному рівні. Це означає відмову від застарілих стандартів та підходів, що в першу чергу передбачає відмову від бюрократичного паперового документообігу та оптимізацію управлінського апарату з метою ефективного виконання покладених на регіональні прокуратури завдань.

Зазначається, що практична реалізація нової моделі організації та діяльності регіональної прокуратури вимагає внесення змін до чинного національного законодавства, а саме: Кримінального процесуального кодексу України, Закону України «Про прокуратуру», відомчих нормативно-правових актів, включаючи накази Генерального прокурора. Не менш важливою є розробка перспективного законодавства, а саме проектів законів та підзаконних нормативно-правових актів, спрямованих на удосконалення організації та діяльності регіональної прокуратури.

Формулюється висновок щодо перспективності окремого доктринального дослідження даної тематики, враховуючи загальні тенденції щодо реформування всієї національної системи органів кримінальної юстиції.

Ключові слова: прокуратура, адміністративно-правові засади, актуальні питання, регіональний рівень, законні вимоги, вказівки, функції, представництво, процесуальне керівництво, публічне обвинувачення, нагляд, накази, документообіг.

Mazuryk R.V. Current issues of administrative and legal support of the organization and activities of the regional prosecutor's office

Summary

The scientific publication is devoted to the current issues of administrative and legal support of the organization and activities of the regional prosecutor's office. It is noted that the current state of organization and activity of regional prosecutor's offices needs significant improvement due to the low level of public confidence in the prosecutor's office as a whole and the objective need to reform prosecutor's offices at the oblast level.

The methodology of this study is based on an organic combination of philosophical, general scientific and special legal research methods. Among the general scientific research methods, the methods of the logical method (analysis, synthesis, deduction and induction), axiomatic, systemic and structural-functional methods are used. Of the special legal methods, the methods of legal logic and the method of legal dogma (as a kind of axiomatic method), as well as the method of legal modeling are used to a greater extent.

Topical issues of organization and activity of regional prosecutor's offices in the context of the level of their administrative and legal support are analyzed. It is noted that the new model of organization and activity of the regional prosecutor's office should include all the achievements of the modern doctrine of administrative law, science of public administration, taking into account the best international experience of organization and activity of the prosecutor's office at the regional level. This means abandoning outdated standards and approaches, which primarily involves abandoning bureaucratic paperwork and implementing the concept of «transparent office», optimizing the management staff and creating automated support units to rationally use budget funds and effectively perform the tasks assigned to regional prosecutors.

It is noted that the practical implementation of the new model of organization and activity of the regional prosecutor's office requires amendments to the current national legislation, namely: Criminal Procedure Code of Ukraine, Law of Ukraine «On Prosecutor's Office», departmental regulations, including orders of the Prosecutor General. Equally important is the development of long-term legislation, namely draft laws and bylaws aimed at improving the organization and operation of the regional prosecutor's office.

The conclusion on the prospects of a separate doctrinal study of this topic is formulated, taking into account the general trends in the reform of the entire system of criminal justice.

Key words: prosecutor's office, administrative and legal principles, regional level, legal requirements, instructions, functions, representation, procedural management, public prosecution, supervision, orders, document circulation.

Список використаних джерел:

1. Агеев О. Прокурор як суб'єкт адміністративного процесу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Харківський нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2006. 18 с.
2. Івчук М. Адміністративно-правовий статус органів прокуратури України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Державний наук.-дослід. ін-т МВС України. Київ, 2011. 19 с.
3. Іщук О. Адміністративна юрисдикція органів прокуратури : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2011. 19 с.
4. Кулинич С. Управлінські процедури в діяльності органів прокуратури України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2007. 21 с.
5. Миколенко В. Прокуратура України як суб'єкт адміністративного права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ, 2011. 19 с.
6. Попович Є. Управління органами прокуратури України: організаційно-правові проблеми : автореф. дис. ... доктора юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2010. 32 с.
7. Сухонос В.В. Прокуратура в механізмі української держави: проблеми теорії та практики : автореф. дис... докт. юрид. наук: 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / Одес. нац. юрид. акад. О., 2009. 35 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/50595502.pdf>.
8. Шуба В. Адміністративно-правові відносини в діяльності органів прокуратури України: загальнотеоретичні аспекти : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Харків, 2007. 20 с.
9. Якимчук М. Організаційно-правові основи управління в органах прокуратури України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ, 2002. 32 с.
10. Чаплинська Ю.А. Адміністративно-правове забезпечення реформування органів прокуратури України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Міністерство внутрішніх справ України. Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2018. 42 с.
11. Шаганенко П. Адміністративно-правове регулювання організаційного забезпечення діяльності органів прокуратури. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2015. № 5/1. С. 138–143.
12. Циганок С. Поняття і зміст адміністративно-правового забезпечення діяльності прокуратури України. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 11. С. 135–139.
13. Баганець О.О. Адміністративно-правове забезпечення реформи органів прокуратури України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес;

- фінансове право; інформаційне право» / ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна академія управління персоналом». Київ, 2019. 16 с.
14. Карпунцов В.В. Процесуальна компетенція органів прокуратури України : адміністративно-правовий аспект: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України. Київ, 2018. 36 с.
 15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури: Закон України від 19 вересня 2019 р. № 113-IX. Дата оновлення: 17.10.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/113-IX>.
 16. Конституція України від 28.06.1996 р. Дата оновлення: 01.01.2020 р. URL: <https://www.president.gov.ua/ua/documents/constitution/konstituciya-ukrayini-rozdil-viii>.
 17. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. Дата оновлення: 20.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
 18. Севрук Ю.Г. Адміністративно-правове забезпечення реалізації функцій прокуратури України в контексті реформування органів кримінальної юстиції : дис. ... канд. юрид. наук.: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Запорізький національний університет; Міністерство освіти і науки України. Запоріжжя, 2020. 197 с. URL: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/07_2020/Sevruk.pdf.
 19. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 26.05.2020 у справі № 912/2385/18. URL: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/90458902>.